

ХУЛОСАИ чаласаи васеи шубъаи экологияи Институти масъалаҳои об, гидроэнергетика ва экологияи АМИТ

Дисертатсияи докторанти (PhD) –и Институти масъалаҳои об, гидроэнергетика ва экологияи АМИТ Изатуллозода Рамазон Хайрулло дар мавзуи *«Арзёбии экологии истифодаи тафолаҳои оҳангудозӣ дар истеҳсоли маводи сохтмонӣ (дар мисоли КВД «Коргоҳи машинасозӣ»)»* барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD) – доктор аз рӯйи ихтисоси 6D060800 – Экология (6D060803 – Экология (илмҳои техникӣ)) дар шубъаи экологияи Институти масъалаҳои об, гидроэнергетика ва экологияи АМИТ, озмоишгоҳи «Сохтҳо ва маводҳои сохтмонӣ» -и ҶСК Пажуҳишгоҳи илмӣ ва лоихакашию ҷустуҷӯи «САНИИОСП» ва озмоишгоҳи таълимӣ ва илмию истеҳсолии кафедраи сохтмони саноатӣ ва шаҳрвандии Донишгоҳи техникии Тоҷикистон ба номи М.С. Осимӣ иҷро карда шудааст.

Изатуллозода Рамазон Хайрулло соли 2015 ба ихтисоси 1-33010101 – Экология, Донишгоҳи миллии Тоҷикистон дохил шуда, онро соли 2019 хатм намуд. Пас аз хатми донишгоҳи номбурда, барои идомаи таҳсил соли 2019 ба шубъаи магистратураи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон аз рӯйи ихтисоси 1-33010101 – Экология дохил шуда, соли 2021 зинаи мазкурро бо ихтисоси 1-33010101 – Экология хатм намудааст.

Дисертант бо фармоиши президенти Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон №30001/23-413 аз 05.09.2022 ба ҳайси докторанти (PhD)–и Институти масъалаҳои об, гидроэнергетика ва экологияи АМИТ аз рӯйи ихтисоси 6D060800 – Экология (6D060803 – Экология (илмҳои техникӣ)) қабул шуда, мувофиқи амри президенти Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон аз 01.07.2025, №30001/23-285 таҳсилро дар зинаи докторанти (PhD)-и Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон ба анҷом расонидааст.

Дар ҷараёни омода намудани дисертатсия Изатуллозода Р.Х. ба ҳайси докторанти (PhD) - и Институти масъалаҳои об, гидроэнергетика ва экологияи АМИТ фаъолият намудааст.

Кори дисертатсионии докторанти (PhD) Изатуллозода Р.Х. дар мавзуи *«Истифодабарии тафолаҳои пӯлодгудозӣ барои истеҳсоли маводи сохтмонӣ (дар мисоли КВД «Коргоҳи машинасозӣ»)»* дар ҷаласаи Шурои илмии Институти масъалаҳои об, гидроэнергетика ва экологияи АМИТ протоколи №11/4.4, аз октябри соли 2022 таҳти роҳбарии н.и.т. Зоиров Ф.Б. тасдиқ карда шудааст.

Изатуллозода Р.Х. кори илмӣ-таҳқиқотиашро таҳти роҳбарии Зоиров Фирӯз

Бахронович, номзади илмҳои техники, дотсенти кафедраи бехатарии фаъолияти инсон ва экологияи Донишгоҳи техникии Тоҷикистон ба номи академик М.С. Осимӣ иҷро намудааст.

Диссертатсияи Изатуллозода Р.Х. дар ҷаласаи васеи Шурои илмии Институти масъалаҳои об, гидроэнергетика ва экологияи Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон аз «25» феввали соли 2025, №2 муҳокима гардида, мавзӯи диссертатсия бо тавсияи олимони соҳа аз «Истифодабарии тафолаҳои пӯлодгудозӣ барои истеҳсоли маводи сохтмонӣ (дар мисоли КВД «Коргоҳи машинасозӣ»)» ба «Арзёбии экологии истифодаи тафолаҳои оҳангудозӣ дар истеҳсоли маводи сохтмонӣ (дар мисоли КВД «Коргоҳи машинасозӣ»)» пешниҳод шуда, дар ҷаласаи Шурои илмии Институти масъалаҳои об, гидроэнергетика ва экологияи АМИТ протоколи №2 аз 25 феввали соли 2025 иваз ва тасдиқ шудааст.

Ба диссертатсия аз ҷониби мутахассисони соҳа ба ҳайси муқарризи ҳолис мудири кафедраи сохтмони саноатӣ ва шаҳрвандии ДТТ ба номи академик М.С.Осимӣ, номзади илмҳои техники, Ҷурахонзода Далер Ҷурахон ва ходими пешбари илмии озмоишгоҳи «Сифати об»-и Институти масъалаҳои об, гидроэнергетика ва экологияи АМИТ, номзади илмҳои техники Шаймурадов Ф.И. баҳои мусбат дода шуда, пас аз ислоҳи камбудӣҳо ба зинаи навбатии ҳимоя тавсия карда шудааст.

Оид ба натиҷаи баррасии диссертатсия чунин хулоса қабул карда шуд:

- диссертатсияи Изатуллозода Рамазон Хайрулло дар мавзӯи «Арзёбии экологии истифодаи тафолаҳои оҳангудозӣ дар истеҳсоли маводи сохтмонӣ (дар мисоли КВД «Коргоҳи машинасозӣ»)» аз рӯйи мазмун, самти мақсаднок ва усулҳои методологӣ ба таври комил ба шиносномаи ихтисоси 6D060800 – Экология тибқи муқаррароти Б4., дар соҳаи саноат: 4.9. «Таҳияи системаҳои идоракунии партовҳои истеҳсолӣ ва истеъмоли дар корхонаҳои саноатӣ» ва 4.12. «Таҳлил ва арзёбии экологии иншоотҳои партовнигоҳдорӣ, таъсири манфии партовгоҳҳо ба муҳити табиӣ (ҳаво, об, хок, растанӣ) дар минтақа, аз нав барқарорсозии (рекултивации) партовгоҳҳо ва таҳияи илмии пешгирии таъсири он», мувофиқат мекунад ва ба соҳаи илмҳои техники таалуқ дорад;

- алоқамандии мавзӯи диссертатсия бо вазифаҳои афзалиятноки рушди илм, техника ва технология дар Ҷумҳурии Тоҷикистон мувофиқат намуда, он дар асоси тадқиқотҳои омӯзишии илмӣ таркиби муносиби қисматҳои часпандаи омехтаҳои сохтмонӣ ва ба таври босамар истифода бурдани тафолаҳои оҳангудозиро барои истеҳсол намудани масолеҳи сохтмонӣ (хиштҳои керамикӣ, блокҳои бетонӣ, тахтасангҳои пиёдраҳ) равона шудааст.

- натиҷаҳо ва муқаррароти асосии таҳқиқоти диссертатсионӣ дар мақолаҳои илмии муаллиф ҳамачониба инъикос ёфтаанд. Оид ба мавзӯи диссертатсия 9 мақола дар маҷаллаҳои тақризшаванда ва эътирофнамудаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, 5 мақола дар конференсияҳои ҷумҳуриявӣ байналмилалӣ ва дигар маҷаллаҳо пешниҳод гардида, як нахустпатенти Ҷумҳурии Тоҷикистон (№ ТҶ 1629) оид ба мавзӯи диссертатсия гирифта шудааст;

- саҳми шахсии муаллиф дар таҳия ва татбиқи ҳадафҳои тадқиқот, таҳлил ва систематизатсияи маълумоти адабиётҳои илмӣ, таҳлил ва ҷамъбасти

натичаҳои тадқиқот, гузаронидани таҷрибаҳои озмоишӣ, таҳияи хулосаҳо ва муқаррароти асосии диссертатсия ифода карда мешаванд.

Диссертатсияи Изатуллозода Рамазон Хайрулло дар мавзуи «Арзёбии экологии истифодаи тафолаҳои оҳангудозӣ дар истеҳсоли маводи сохтмонӣ (дар мисоли КВД «Коргоҳи машинасозӣ»)» ба рамзи ихтисоси 6D060800 – Экология (6D060803 – Экология (илмҳои техникӣ)) мувофиқат мекунад.

Мавзуи диссертатсия ба бандҳои зерини шиносномаи ихтисосҳои илмӣ Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз рӯйи ихтисоси 6D060800 – Экология мувофиқат мекунад:

- 4.9. «Таҳияи системаҳои идоракунии партовҳои истеҳсоли ва истеъмоли дар корхонаҳои саноатӣ»;

- 4.12. «Таҳлил ва арзёбии экологии иншоотҳои партовнигоҳдорӣ, таъсири манфии партовгоҳҳо ба муҳити табиӣ (ҳаво, об, хок, растанӣ) дар минтақа, аз нав барқарорсозии (рекультивации) партовгоҳҳо ва таҳияи илмӣ пешгирии таъсири он».

Диссертатсия аз муқаддима, 4 боб, 27 параграф, хулоса ва рӯйхати адабиёти истифодашуда иборат мебошад.

Вобаста ба мавзӯ ва масоили таҳқиқи диссертатсионӣ 15 мақолаи илмӣ, аз ҷумла 9 мақола дар маҷаллаҳои илмӣ дар феҳристи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон воридбуда, интишор гардидааст.

Мундариҷаи асосии таҳқиқ аз рӯйи мавзуи диссертатсия дар таълифоти зерини муаллиф инъикос ёфтааст:

I. Мақолаҳои илмие, ки дар маҷаллаҳои тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон нашр шудаанд:

1. **Изатуллозода Р.** Таҳқиқи физикӣ-химиявии таркиби пӯлодгудохтаҳои кафҳосилкунанда дар КВД «Корхонаи машинасозӣ» / Изатуллозода Р., Бобоев Ҳ.Б., Зоиров Ф.Б. // Паёми ДМТ. Баҳши илм ва фановарӣ №2. – Душанбе: ДМТ, 2023. – саҳ. 252-257, ISSN 2312-3648

2. **Изатуллозода Р.** Омӯзиши вазъи радиатсионии тафолаи оҳангудозӣ (дар мисоли КВД «Корхонаи машинсозӣ»)» / Изатуллозода Р.// Паёми ДМТ. Илм ва инноватсия. Баҳши илмҳои геологӣ ва техникӣ. №2.– Душанбе: ДМТ, 2024. – саҳ. 135-138. ISSN 2664-153

3. **Изатуллозода Р.** Хусусиятҳои физикӣ - механикии намунаҳои хишти сафолӣ дар асоси тафолаи оҳани оҳангудозӣ (натичаҳои озмоишҳои саноатӣ ва лабораторӣ) / Изатуллозода Р., Бобоев Ҳ.Б., Зоиров Ф.Б. // Паёми ДМТ. Илм ва инноватсия. Баҳши илмҳои геологӣ ва техникӣ. №. 4. – Душанбе: ДМТ, 2024. – саҳ. 175-180. ISSN 2664-1534

4. **Изатуллозода Р.** Озмоишҳои физикӣ ва механикии намунаҳои блоки сементӣ бо истифода аз тафолаҳои пӯлодгудозии КВД «Коргоҳи машинсозӣ» / Изатуллозода Р., Бобоев Ҳ.Б., Зоиров Ф.Б. // Паёми ДМТ. Илм ва инноватсия. Баҳши илмҳои геологӣ ва техникӣ. №3. – Душанбе: ДМТ, 2025. – саҳ. 187-193. ISSN: 2664-1534

5. **Изатуллозода Р.** Арзёбии истифодабарии тафолаҳои оҳангудозӣ дар истеҳсоли плитаҳои роҳи пиёдагард / Б. Ҳ. Бобоев., Р.Х. Изатуллозода, Б.Ф. Зоиров // Вестник Филиала Московского государственного университета имени М.В.

Ломоносова в городе Душанбе. – 2025. – № .4. – сах. 54 – 65.

6. **Изатуллозода Р.** Механизми экологӣ-иктисодии коркарди партовҳо чихати гузариш ба иқтисоди даврӣ / Ф. Р. Шарофзода, Ф. П. Арабов, Р. Х. Изатуллозода // Экономика и туризм: тенденции и перспективы. – 2026. – №. 1(9). – Саҳ. 282-296.

7. **Изатуллозода Р.** Идоракунии партовҳо: аз мушкилот то рушди сабз / Изатуллозода Р.// Паёми донишгоҳи омӯзгорӣ. Бахши илмҳои табиӣ. №3.– Душанбе: ДДОТ, 2025. –сах. 13-19. ISSN: 2707-9996

8. **Изатуллозода Р.** Таъсири технологияи нав ба раванди коркарди партовҳои истеҳсоли / Изатуллозода Р.// Паёми ДМТ. Илм ва инноватсия. Бахши илмҳои геологӣ ва техникӣ. №2. – Душанбе: ДМТ, 2025. – сах. 147-152.ISSN: 2664-1534

9. **Изатуллозода Р.** Омӯзиши таҷрибаи хоричии идоракунии партовҳои саҳти коммуналӣ/ Изатуллозода Р.// Паёми ДМТ. Илм ва инноватсия. Бахши илмҳои геологӣ ва техникӣ. №1. – Душанбе: ДМТ, 2025. – сах. 221-227. ISSN: 2664-1534

Мақолаҳо ва фишурдаи интишорот дар мачмуаҳои дигар:

1. **Изатуллозода Р.** Химические исследования состава сталеплавильных шлаков, образующихся на ГУП «Корхонаи машинсозӣ» для использования в производстве строительных материалов / Изатуллозода Р. // Международная научно-практическая конференция «Шёлковый путь: сотрудничество через призму туризма» сборник материалов. Часть 2 –Ташкент, 2024 г. С. 803-805.

2. **Изатуллозода Р.** Использование техногенных отходов для строительных материалов / Бобоев Х. Б., Изатуллозода Р.Х. // Материалы международной научно-практической конференции «Актуальные проблемы развития текстильной промышленности РТ в период ускоренной индустриализации» ТТУ им. акад. М.С. Осими. Душанбе, 2024. – С. 42-45.

3. **Изатуллозода Р.** Сталеплавильные шлаки как перспективное вторичное сырьё для производства строительных материалов / Изатуллозода Р.Х.// Республиканской научно-практической конференции «Естественные науки в эпоху перемен: вызовы и решения» - Душанбе, МГУ, 2025г. – С. 60-63.

4. **Изатуллозода Р.** Утилизация шлаков сталеплавильного производства для получения вяжущих материалов / Бобоев Х.Б., Изатуллозода Р., Зоиров Ф.Б. // Политехнический вестник. Серия: Техника и общество. – 2025. – № 1(9). – С. 16-18.

5. **Изатуллозода Р.** Иқтисоди даврӣ ҳамчун омилҳои асосии идоракунии устувори партовҳои маишӣ ва ҳифзи муҳити зист / Ф. Р. Шарофзода, Ф. П. Арабов, Р. Х. Изатуллозода // Рушди энергияи сабз ҳамчун омилҳои таъмини ҳадафҳои стратегии ҷумҳурӣ: Мавади конференсияи ҷумҳуриявӣ илмӣ-амалӣ, Душанбе, 22 декабри 2025 года. – Дешанбе: Донишгоҳи байналмилалӣ сайёҳӣ ва соҳибкорӣ Тоҷикистон, 2026. – Саҳ. 209-216.

Шаҳодатномаҳои муаллифӣ

1. **Изатуллозода Р.** Нахустпатент № ТҶ 1629. Массаи сафолӣ барои истеҳсоли хишт // Изатуллозода Р. (ТҶ); Бобоев Ҳ.Б. (ТҶ); Зоиров Ф.Б. (ТҶ). // Ҷумҳурии Тоҷикистон. Идораи патентӣ. № ТҶ 1629. Душанбе: 2025.: Ариза

№2502074.

Чаласа қарор қард:

1. Диссертатсияи Изатуллозода Рамазон Хайрулло дар мавзуи «Арзёбии экологии истифодаи тафолаҳои оҳангудозӣ дар истеҳсоли маводи сохтмонӣ (дар мисоли КВД «Қоргоҳи машинасозӣ»)» барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD) – доктор аз рӯи ихтисоси 6D060800 – Экология (6D060803 – Экология (илмҳои техникӣ)) қори таҳқиқии анҷомёфта ҳисобида шавад.

2. Диссертатсияи Изатуллозода Рамазон Хайрулло дар мавзуи «Арзёбии экологии истифодаи тафолаҳои оҳангудозӣ дар истеҳсоли маводи сохтмонӣ (дар мисоли КВД «Қоргоҳи машинасозӣ»)» барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD) – доктор аз рӯи ихтисоси 6D060800 – Экология (6D060803 – Экология (илмҳои техникӣ)) бо назардошти ислоҳи эродҳои гирифташуда, барои ҳимоя дар Шурои диссертатсионии 6D.ҚОА-091 назди Донишгоҳи техникӣ Тоҷикистон ба номи академик М.С. Осимӣ тавсия дода мешавад.

Хулоса дар чаласаи васеи муштаракӣ шуъбаи экологияи Институти масъалаҳои об, гидроэнергетика ва экологияи АМИТ ва кафедраи сохтмони саноатӣ ва шахрвандии Донишгоҳи техникӣ Тоҷикистон ба номи М.С. Осимӣ қабул гардидааст.

Дар чаласа иштирок дошт: Ҳамагӣ – 30 нафар. Натиҷаҳои овоздиҳӣ: «тарafdор» - 30 нафар, «зид» – нест, «бетараф» – нест, протоколи №1, аз 29 – уми апрели соли 2026.

Раискунанда, ходими пешбари
илмии шуъбаи экологияи
ИМО, ГЭ ва Э АМИТ, н.и.б.

 Қориева Ф.А.

Қотиби чаласа,
ходими калони илмии шуъбаи экологияи
ИМО, ГЭ ва Э АМИТ

 Ҳомидов С.К.

Имзоҳои Қориева Ф.А. ва Ҳомидов С.К.ро қасдлик мекунам:

Мудири шуъбаи кадрҳо
ва коргузори ИМО, ГЭ ва Э АМИТ

 Адамқулова С.С.